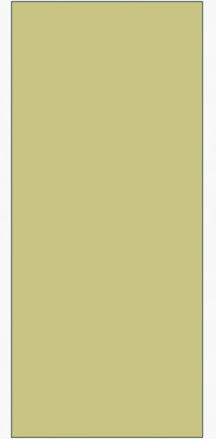

ARAŞTIRMA RAPORU YAZMAK

GİRİŞ BÖLÜMÜ

NEDEN RAPOR YAZARIZ?

- Bilimsel araştırma **herkese açık olarak** gerçekleştirilen bir etkinliktir.
 - Bunun en iyi yolu araştırmanızı belli bir düzen içinde açıklayarak başkalarına sunmanızdır.
- Araştırmanızı başkalarınınızın **değerlendirmesine** sunarınız.
- Bilimin **geliřmesine** imkan tanır.

ARAŞTIRMA RAPORUNUN YAPISI

1. **BaŐlık sayfası**
2. **Özet**
3. **Giriş**
4. **Yöntem**
5. **Bulgular**
6. **TartıŐma**
7. **Kaynaklar**
8. **Dipnotlar (varsa)**
9. **Tablolar ve Őekiller**
10. **Ekler (varsa)**

GİRİŞ BÖLÜMÜ: ÜÇ HEDEF

- Giriş bölümü üç temel hedefe hizmet eder;
 1. Araştırma probleminizi tanıtmak, betimlemek ve neden önemli olduğunu açıklamak
 2. Çalışmanız ile ilgili geçmiş literatürü kısaca özetlemek ve çalışmanızın kuramsal boyutunu sunmak
- Araştırmanın gerekçelerini, amacını, desenini ve hipotezlerini betimlemek

LİTERATÜR TARAMASI

- Kapsamlı bir literatür taraması araştırmanızın sağlam bir temele oturmasını sağlar.
 - Araştırma probleminizi oluşturmada, hipotezlerinizi yazmada
 - Giriş bölümünüzü yazmada;
 - Araştırma probleminiz ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar ve sonuçları
 - Araştırmanızın kuramsal boyutu ve gerekçeleri
 - Araştırma yönteminizi ve desenini belirlemede
 - Sonuçları tartışmada

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü kapsamlı bir şekilde tarayabilmek için;
 - Literatürde ne arayacağınızı bilmelisiniz!
 - Araştırma problemine ve hipotezlere hakim olmalısınız.
 - Değişkenlerinizi belirlemelisiniz.
 - Literatür tarama hakkında bilgi sahibi olmalısınız.

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü taraması ile ilgili bilmeniz gerekenler:

- **Nereden?**

- Psikoloji alanında yer alan birçok derginin tarandığı veri tabanları → PsycInfo, ScienceDirect, Web of Science, Wiley Online Library, Google Akademik vb.

- **Dergilerin kendi web sitelerinden arama**

- Dergiler kapsadıkları konulara göre çeşitlilik gösterir.
- Örn: Klinik psikoloji > travma > çocuk ihmal ve istismarı
- Kendi konunuzla ilgili dergilerde arama yapmanız uygun makalelere ulaşmanızı sağlar.
- Seçtiğiniz derginin indeksli bir dergi olmasına dikkat edin!

LİTERATÜR TARAMASI

- Türkiye’de hangi dergilerden yararlanabilirsiniz?
 - ✓ Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi – çocuk ve genç örneklem
 - ✓ Türk Psikiyatri Dergisi – psikiyatrik örneklem
 - ✓ Türk Psikoloji Dergisi – psikoloji genel
 - ✓ Türk Psikoloji Yazıları – psikoloji genel
 - ✓ Psikoloji Çalışmaları Dergisi – psikoloji genel
 - ✓ Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi - danışmanlık
 - ✓ Anadolu Psikiyatri Dergisi – psikiyatrik örneklem
 - ✓ Nesne Dergisi – psikoloji genel

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü nasıl tarayabilirsiniz?
- **Nasıl?**
 - Öncelikle konunuzla ilgili anahtar kelimelerin bir listesi
 - Bu anahtar kelimelerin eş anlamlıları veya farklı kullanımları
 - Çeşitli veri tabanlarında bu listelediğiniz anahtar kelimeleri kullanarak arama yapın.
 - Eğer konu hakkında **çok bilgi sahibi değilseniz önce kitaplardan yararlanabilirsiniz** → yazıldığı alana ilişkin konu ve alt konular hakkında bilgi ve araştırma sonuçlarını daha geniş bir çerçevede sunar.

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü nasıl tarayabilirsiniz?
- **Nasıl?**
 - **Araştırma probleminiz:** Ergenin algıladığı ebeveyn çatışması ile sosyal uyum sorunları (yalnızlık ve akran zorbalığı) arasında nasıl bir ilişki vardır?
 - Ne tür anahtar kelimeleri kullanırsınız?
 - Ebeveyn çatışması, eşler arası çatışma, ana-baba çatışması, evlilik çatışması
 - Akran ilişkileri, akran zorbalığı, yalnızlık, sosyal problemler vb.
 - **İngilizceleri**

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü nasıl tarayabilirsiniz?
- **Nasıl?**
 - Yakın tarihli çalışmalarla başlayın → size kaynaklar bölümünde daha eski ve değerli çalışmaları listeleyecektir.
 - **Yakın tarihli «gözden geçirme çalışmaları»** size alandaki konunuzla ilgili birçok çalışmayı verir.
 - Bu çalışmaların **kaynaklar bölümünden** sizin çalışmanızla doğrudan alakalı kaynakları bulun ve onlara ulaşmaya çalışın.

LİTERATÜR TARAMASI

- Literatürü nasıl tarayabilirsiniz?
- **Nasıl?**
 - İlgili makalelerin öncelikle özet kısımlarını okuyun.
 - Özet bölümünde çalışmanın amacı, değişkenleri, yöntemi ve bulguları ile ilgili kısa bilgiler edinirsiniz.
 - Sizin araştırma probleminiz ile ilgili ise daha detaylı okumak için ayırın.
 - Bu şekilde sizin konunuzla yakından ilişkili bir kaynak havuzu oluşturun.

GİRİŞİN YAZILMASI

- Giriş bölümünün amacı literatürdeki çalışmalarını olduğu gibi okuyucuya iletmek değildir. → sistemli olmalı ve çalışmalarını sentezlemelidir.
 - Bu çalışma ... bulmuş. Bu araştırmacılar şu sonuca varmış.×
 - Araştırmaları sistemli bir şekilde giriş bölümüne nasıl yerleştireceğinize karar vermelisiniz.
 - Araştırmaları belli temalar altında gruplamak

GİRİŞİN YAZILMASI

• Girişin yapısı:

Giriş

- Araştırmanın konusu, problemin doğası, neden önemli olduğu kısaca

Gelişme

- Önceki araştırmaların bulguları sistemli bir şekilde aktarılır

Amaç ve Hipotez

- Çalışmanın amacı
- Hipotezleri

GİRİŞİN YAZILMASI

Giriş

- Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili genel bilgiler sunulur
- Burada araştırmacı problemin doğasını ve temellerini verir.
- Bu araştırmayı niye yapacağını ve problemin neden önemli olduğuna ilişkin ipuçları da verir.

GİRİŞİN YAZILMASI

Gelişme

- Değişkenler kavramsal olarak tanımlanır.
- Araştırmanın değişkenlerine göre çalışmalar gruplandırılıp tartışılır.
- Diğer araştırmacıların probleme ilişkin neler buldukları özetlenir

GİRİŞİN YAZILMASI

- Örnek:
- **Araştırma problemi** → Erken dönem uyumsuz şemalar ve yalnızlık üniversite uyum düzeyini yordar mı?
- **Gelişme bölümünü nasıl yazabiliriz?**
 - **Prgrf:** Üniversiteye uyumunun önemi ve kavramsal boyutu
 - Üniversiteye uyumun tanımı
 - Alt alanları vb.
 - **Prgrf:** Yalnızlık kavramı ve üniversiteye uyum ile ilişkisi
 - **Prgrf:** Erken dönem uyumsuz şemalar
 - Şema kuramı
 - Şema alanları
 - **Prgrf:** Şemalar ve Uyum ilişkisi

GİRİŞİN YAZILMASI

- Örnek:
- **Araştırma problemi** → Erken dönem uyumsuz şemalar ve yalnızlık üniversite uyum düzeyini yordar mı?
- **Bir paragrafın yapısı nasıl olmalı?**
 - **Bir veya birkaç giriş cümlesi ile bu paragrafın konusu hakkında bilgi, ipucu verilmeli**
 - **Daha sonra bu tema araştırma bulguları ile desteklenerek detaylandırılmalı, geliştirilmeli**
 - **Son bir cümle ile paragrafta anlatılanlar özetlenmeli. Sonraki paragrafa bağlayan bir cümle ile de bitirilebilir.**

GİRİŞİN YAZILMASI

- **Paragrafları oluştururken;**
- Paragraf, paragrafın ne hakkında olduğu ile ilgili bilgi veren bir «konu cümlesi» ile başlamalıdır.
- **Hatalı:**
- Amerikalı ve İranlı katılımcılar arasında depresyon, benlik saygısı ve algılanan stres düzeylerinde bir fark bulunamamıştır. (Miresghhi ve Matsumoto, 2008) X
- **Uygun:**
- Ebeveyn çatışmasının çocuğun uyumu üzerindeki dolaylı etkilerini inceleyen araştırmaların önemli bir bölümü ana babalık davranışlarına odaklanmıştır. ✓

GİRİŞİN YAZILMASI

- **Paragrafları oluştururken;**
- Sonrasında bu konuyu destekleyen bilgiler verilmelidir.
- **Hatalı:**
- Literatüre bakıldığında amacı sosyal medya bağımlılığı ile benlik saygısı ve narsisizm arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara rastlanmıştır. Şahin ve Kumcağız'ın yaptığı araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin meslek yüksekokulunda öğrenim görmekte olan 520 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışma mevcut durumu olduğu gibi ortaya koymayı hedefleyen ilişkisel bir araştırmadır. Analiz sonuçları, sosyal medya ile benlik saygısı arasında istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu, fakat sosyal medya bağımlılığı ile narsisizm arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya koymuştur (Kumcağız ve Şahin, 2017).

GİRİŞİN YAZILMASI

- **Paragrafları oluştururken;**
- Sonrasında bu konuyu destekleyen bilgiler verilmelidir.
- Son olarak sonuç cümlesi ya da bir sonraki paragrafa bağlayan bağlayıcı cümleler yazılmalı ve paragraf sonlandırılmalıdır.

GİRİŞİN YAZILMASI

Gelişme

- Önemli olan araştırmalara daha detaylı yer verilebilir.
- Aynı sonucu vermiş araştırma sonuçları ise bir arada sunulabilir. Örnek: (Bean, 1983; Seidman, 2005; Spady, 1970; Terenzini, Lorang ve Pascarella, 1981; Tinto, 1997; Woosley ve Miller, 2009)

GİRİŞİN YAZILMASI

Amaç ve Hipotez

- Giriş bölümü araştırmanın amacı ve hipotez(ler)i açık ve anlaşılır bir şekilde yazılarak bitirilir.
- Literatür taramasında atıfta bulunduğunuz araştırmalar ile amacınız ve hipotezleriniz bağlantılı olmalı.
- Bağlantının açık olduğundan emin olun.

GİRİŞİN YAZILMASI

Konunun genel hatlarıyla tanıtılması

Söz konusu probleme
doğru yavaşça
daraltılması

Amaç ve
Hipotezler

GİRİŞİN YAZILMASI

Dikkat edilmesi gereken noktalar;

- Çok geniş ve konuyla ilgili her türlü ayrıntıyı anlatan bilgiden kaçınılmalıdır.
- Verilen bilgiler araştırma problemi çerçevesi içinde kalmalıdır.
- Önceki araştırmaların bulguları ile diğer araştırmacıların özgün fikirleri sunulurken mutlaka kaynak gösterilmelidir.
 - Bir araştırmacıdan/kaynaktan alıntı yapıldığında bunu kendi fikrinizmiş gibi sunmanız ciddi bir etik ihlalidir (**İntihal / aşırıcılık**).
 - Araştırmaları mümkün olduğunca kendi sözcükleriniz ve cümleleriniz ile yeniden ifade edin. Birebir aynısını kullanacaksanız, tırnak içinde yazmalı ve sayfa numarasını verilmelisiniz.